

Btk-módosítás: romániai magyar szürkesség

KOVÁCS ANDREA

A büntető törvénykönyv (Btk.) módosítása közösségünk szempontjából egy fekete-fehér történet lehetett volna, ebből mi mégis szürkén „jöttünk ki”. Mindannyian állhattunk volna a „fehér oldalon”, de az érdekképviselői speciális bizottsági tagjai jobb ügyhöz méltó buzgósággal asszisztáltak a Btk. vitájához (az élő felvételek tanúsága szerint Márton Árpád néha sügött is Iordachénak, ha a bizottsági elnök elveszítette helyenként a vita fonálát). Tették mindezt azért, hogy mindössze négy darab RMDSZ-es módosító javaslat kerüljön a plénum elé, ahol a szövetség végül hősiesen tartózkodott.

Megkockáztatom, arcvesztés nélkül úszta volna meg a legkisebb közös képviselő a Btk. módosítástól való távolmaradást, annak ellenére, hogy évek óta „mély” -, valamint „ügyészállamról” kommunikál. Írom ezt azért, mert e kétnévű förmedvénnyel a harc főként az Alkotmánybíróságon zajlik. Ismereteim szerint egyébként soha nem az RMDSZ megkeresésére. Másrészt nehezen hihehető, hogy a 2017-es évi 13-as sürgősségi kormányrendelet után az érdekképviselő arra számított, hogy a Iordache-bizottság nem nyúl a hivatali visszaélés tényállásához. Ez azért merőben más helyzet, mint amikor a Boc-kormány 2010 nyarán a semmiből húzta elő a gyereke nevelési segély csökkentésére vonatkozó javaslatát. Emlékszem, akkor Markó Béla hihetően felháborodva vonult ki a kormányülésről.... Aztán visszament, és módosításokkal ugyan, de megszavazta a csökkentést.

Vakmerőbbek lehetnek a próbaidősek

Ambrus Izabella „speciális bizottsági” tagnak a napokban megjelent cikkében olvassuk, hogy a képviselő asszony megfelelő dokumentálódásra hív fel mindenkit arról panaszkodva, hogy pl. az USR agresszív, félrevezető kampányából nem mindenki számára érthető a Btk. módosításával kapcsolatos vita lényege. Tegyük eleget az alapos doku-

mentálódásra történő felhívásnak, és vegyük sorra azt a négy módosítást, amelyet az RMDSZ terjesztett be a Btk.-hoz. Így a nyári szünetek, baráti kávézások során „valóságképünk” is teljes lehet (a módosító javaslatok szövege itt érhető el: www.cdep.ro/comisii/suasl_justitie/pdf/2018/rp406.pdf).

Az első RMDSZ-es javaslat értelmében a kiszabott büntetés próbaidőre történő felfüggesztésére akkor is lehetőség van, ha a vádlott egyébként nem egyezett bele a közmunka végzésébe (bizottsági jelentés 19. pont). Mint kedvezőbb büntető törvény, amennyiben így hatályba lép a norma, ez minden olyan, még jogerősen el nem ítélt vádlottra alkalmazandó, aki különböző okokból (például, mert félreértette a beleegyezés joghatásait) a közmunka végzését megtagadta.

Változnak az RMDSZ javaslatára a próbaidőre feltételeken felfüggesztett büntetések visszavonásának feltételei is (bizottsági jelentés 22. pont). Ugyanis visszaesés esetén letöltendő halmazati büntetés kiszabásának csak akkor van helye, ha az első felfüggesztett büntetés egy évnél hosszabb volt. Ezt egy képletes példával így tudnám szemléltetni: ha valaki az átjárón elgázol egy gyalogost, aki életveszélyes vagy 90 napon túl gyógyuló sérüléseket szenved, és őt a bíróság ezért egy év börtönbüntetéssel sújt-

Ha valami csoda folytán a képviselőház elnöke ismét felfüggesztett büntetést kap, úgy továbbra is választható marad.

ja jogerősen, akkor a visszaesésért kiszabott (súlyosabb) büntetését akkor sem kell (feltétlenül) letöltenie, ha a próbaidő alatt egy újabb szándékos bűncselekményt követ el. Eddig a próbaidő alatt elkövetett szándékos bűncselekmény esetén az előzetesen felfüggesztett büntetést is le kellett tölteni a halmazati büntetés szabályai szerint, és a jóérzés szabályai szerint is. Mert aki próbaidősként szándékos bűncselekményre „vetemedik”, arról alaposan feltételezhető, hogy a büntetés felfüggesztése a remélt célt nem érheti el.

Az RMDSZ harmadik javaslata értelmében ezután amennyiben egy ügyész, bíró vagy a nyomozható-

FOTÓ: FOSZTÓ LÁSZLÓ

Az igazságszolgáltatásban történt változtatások miatt országszerte ezrek vonultak az utcákra

ság alkalmazottja szivárogtat ki jogtalanul folyamatban lévő büntetőügyekről információkat, úgy a titoksértés tényállása az elkövető minősége alapján minősül, és a büntetési tétel másfélszeresére nő (bizottsági jelentés 50. pont). A szövetség javasolja a Btk. 277 szakaszának kiegészítését is a fenti módosítás mellett. A szakasz egyébként az igazságszolgáltatással összefüggő titoksértésről rendelkezik. Ezután amennyiben egy hivatalos személy (mondjuk az államelnök) egy terhelte, mint jogerősen elítélt személyre hivatkozik a marasztaló ítélet jogerőre emelkedése előtt, bűncselekményt követ el, és börtönbüntetéssel sújtható (bizottsági jelentés 51. pont).

„Ártalmatlan előírások”?

Ambrus Izabella szerint a módosítások legnagyobb része „ártalmatlan előírásokról” szól. Szerintem a képviselőasszony által a példa kedvéért felsorolt rendelkezések nagy része éppenséggel aggályos egy jogkövető állampolgár számára. Engem kimondottan aggaszt, hogy ezután a PSD javaslatára a kár megtérítése a korrupciós bűncselekmények esetén is enyhítő körülménnyé minősül (bizottsági jelentés 12. pont). Aggaszt az is, hogy egy másik „ártalmatlan” PSD-s módosítás

szerint (bizottsági jelentés 14. pont) a felfüggesztett büntetés próbaideje alatt azokban az esetekben, amikor a bíróság mellékbüntetést is köteles kiszabni, mint például választási jogok gyakorlásától való eltiltás, gépjárművezetéstől való eltiltás, a mellékbüntetés végrehajtását – amely eddig a jogerőre emelkedéstől kezdődött – szintén felfüggesztik. Ha valami csoda folytán a képviselőház elnöke ismét felfüggesztett büntetést kap, úgy továbbra is választható marad. A fenti gázolósos példában pedig a sofőr vezethet.

Természetesen aggaszt a feltételes szabadlábra helyezés szabályainak drasztikus enyhítése a jogerősen letöltendő börtönbüntetésre ítélt elítéltek javára, mert büntetőügyekben ezek részben felülírják az igazságszolgáltatás végtermékét, másrészt fordítva is elsülhetnek, mert a bírák is tudnak számolni, és súlyosabb büntetéseket szabhatnak ki. Akár magyar vádlottakra is (ügyészállam/igazságtalan igazságszolgáltatás).

A szövetséget nem érdekli a tagság

Ambrus Izabella képviselőasszony értekezését egy hamis premiszsa mentén kidolgozott gondolatsorral zárja. Nem hiszem, hogy a volt gyergyói polgármester ártatlansá-

gában nekem Kolozsváron ab ovo hinnem kell. Azt sem hiszem, hogy amennyiben ellene az eljárás egy magyar ember feljelentésére, tehát nem hivatalból indult, úgy feltétlenül magyarságáért vagy „meggyőződéséért” hurcolták volna meg. Mint ahogyan azt sem hiszem, hogy ennek bármi köze van a Btk. vitájához és a hősies tartózkodáshoz.

Az RMDSZ a Iordache-bizottságban vállalt szerepének megítélése tagadhatatlanul vegyes közösségünk körében. A szövetségi kommunikáció pedig arra utal, hogy nem feltétlen cél a bizottságban vállalt szerep megmagyarázása. Mindenki számára ismert, hogy nem kizárólag alkotmánybírósági döntések kerültek beemelésre a jogszabályokba, ráadásul a múltban uniós rendeletek nemzeti jogrendbe való átültetések nem is hívtak össze külön-bizottságokat.

Általános, számonkérhetetlen felhatalmazása alapján az érdekképviselő választja meg, hogyan vesz részt a romániai jogalkotásban. Kérdés viszont: foglalkozhat-e a szövetség a közösség jövőképevel a következő kongresszuson úgy, hogy eddigi tevékenységével előzetesen nem számol el?

A szerző ügyvéd, a Nem az én nevemben csoport tagja

Derűlátásra semmi okunk

SZENTGYÖRGYI LÁSZLÓ

Új erdélyi román-magyar vegyespárt megalakításán munkálkodnak egyesek – tudtuk meg a minap a Szabad Emberek Pártjából (POL) nemrég csendben és bármiféle magyarázat nélkül kilépett Hermann Mark Christiantól, aki állítását egy fotóval támasztotta alá, amelyen Sabin Gherman és

Eckstein-Kovács Péter társaságában látható. Hogy a pártalakításról cseverésznek-e, vagy az éppen most zárult labdarúgó vb tanulságairól, nehéz lenne megmondani.

Abból kiindulva, hogy egyre világosabb, az RMDSZ nem képviseli eléggé hatékonyan az erdélyi magyarság érdekeit, a múltban sem tette, s feltételezhetően – egyre csökkenő érdekérvényesítő ereje folytán – a jövőben sem fogja, ideje elgondolkodni, miként tehető hatékonyabbá a magyar érdekképviselő. A nagy kérdés: mennyire alkalmas erre egy román-magyar párt? Eddigi tapasztalataink alapján igencsak kérdésesnek tűnik, hogy az lenne...

Másutt talán igen, Romániában azonban még nem jött el az ide-

je – a helyzet jelenlegi állása szerint még sokáig kell várunk erre – a vegyespártnak. Amíg a román társadalom – a különböző közvélemény-kutatások eredményei is ezt

nem használ azoknak, akik esetleg hasonlóval próbálkoznának. Ilyen körülmények között, azt hiszem, teljességgel időszerűtlen egy vegyespárt alapítása.

Amíg a román társadalom – a különböző közvélemény-kutatások eredményei is ezt támasztják alá – és a politikai osztály ellenséggént tekint a magyarokra, addig bármiféle közösködés csak a hátrányunkra válhat.

támasztják alá – és a politikai osztály ellenséggént tekint a magyarokra, addig bármiféle közösködés csak a hátrányunkra válhat. A centenáriumi évben a felturbózott magyarellenesség pedig éppenséggel

Annál időszerűbb lenne elgondolkodni – mégiscsak a ciklus felénél járunk már – a támogatható marosvásárhelyi polgármester-jelöltek személyét illetően. S ha már Hermann állítása szerint, akinek a

városi önkormányzati képviselőtestületi üléseken folytatott küzdelmeit magam is rokonszenvvel követtem, voltak, akik arra kérték, induljon a városvezetői tisztségért, akkor gondolkodjunk el magunk is azon, lenne-e esélye a győzelemre. Függetlenül indulva a magyar pártok támogatását megszerezve talán igen.

Csakhogy mára nyilvánvalóvá vált: Marosvásárhelyen magyar ember román támogatás, azaz voksok nélkül nem nyerheti el a polgármesteri széket. Amíg pedig „ügynevezett” Pașcanok, Lădariuk, Cismașok és hasonszórúek mérgezik a légkört, valamint a lelkeket, addig minden román ember, aki magyarra szavazna, a „nagyromán” többség szemében magyarbérenc árulónak számít. Tehát derűlátásra semmi okunk.